

Miten voit huomioida kulttuurierot työpaikalla?

Kulttuurierot voivat vaikuttaa perehdyttämiseen ja työpaikan pelisääntöjen omaksumiseen. Kulttuurieroja kuvataan esimerkiksi käsitteillä yhteisöllinen tai yksilöllinen kulttuuri, korkea tai matala valtaetäisyys ja syklinen tai lineaarinen aikakäsitys. On hyvä muistaa, että kulttuuritaustan perusteella ei voi päätellä, millainen yksilö on.

Yksilökeskeisessä kulttuurissa ihminen on ensisijaisesti yksilö. Perhe, suku ja ystävät kuuluvat selkeästi vapaa-aikaan. Yhteisökeskeisessä kulttuurissa perhe ja suku ovat tärkeämpiä kuin yksilö, ja heitä autetaan aina. Siksi on hyvä kerrata, että esimerkiksi perheenjäsenen auttaminen työajalla ei ole hyväksyttävä poissaolo.

Korkean valtaetäisyyden kulttuureissa työpaikoilla toimitaan hierarkkisesti, ja matalan valtaetäisyyden kulttuureissa tavoitellaan yhdenvertaisuutta. Suomessa työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa asioihin ja lupa osallistua keskusteluun, mutta näin ei ole kaikissa kulttuureissa. Suomessa työntekijältä odotetaan myös oma-aloitteisuutta, eivätkä esihenkilöt aina jaa selkeästi työtehtäviä. Tämä voi kuitenkin olla vierasta hierarkkiseen työyhteisöön tottuneelle työntekijälle.

Työtehtävistä kysyminen ja oman mielipiteen esittäminen voi olla hankalaa, koska monessa kulttuurissa kysyminen tarkoittaa tietämättömyyttä ja yksilön mielipiteitä ei pidetä tärkeinä. Siksi uudelle työntekijälle kannattaa kertoa selvästi, mitä asioita työntekijän odotetaan ratkaisevan itse ja missä asioissa täytyy kysyä työkaverilta tai esihenkilöltä.

Suomalainen täsmällisyyden vaatimus on poikkeus. Muualla ajatellaan usein, että aika ei voi loppua kesken. Siksi ei ole välttämätöntä olla ajoissa paikalla. Tällainen ajattelutapa on tyypillinen syklistä aikakäsityksessä. Perehdyttämisen yhteydessä on siksi tärkeää muistuttaa, että suomalaisessa lineaarisen aikakäsityksen kulttuurissa aikataulujen noudattaminen on tärkeää.

Kulttuureihin liittyy paljon hiljaista tietoa ja oletettuja toimintatapoja. Siksi työyhteisön kirjoittamattomat säännöt on hyvä tuoda esille. Kulttuurierojen sijaan kannattaa keskittyä oman kulttuurin tuntemiseen. Kaikkiin tilanteisiin ei ole olemassa valmiita ratkaisuja, vaan hyvät vuorovaikutustaidot ja avoin ja kunnioittava kohtaaminen ratkaisevat.